

פרשת כי תבוא

גליון תר"ז

שנה י"ב

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

מפי ספרים וסופרים

תרופה בדוקה ושמה תשובה

בניזופה: איך אתה עומד כאן ומרבה להג בדברים שאין להם שחר, כל חיי תלויים בשערה, אף רופא אחד מאלה המצויים כאן אינו יודע תרופה למחלתו, עכשיו רצונך שאעמוד ואחכה עד שאחריים יימלכו בדעתם להזמין אותך רופא מפורסם, וכי מה איכפת לי מה יעשו הם? בעת שחיי בסכנה אני חייב לעשות הכל כדי להציל את חיי, ומה שאמרת שאיני יכול להיות בטוח כי אמנם יעלה אותו רופא ארוכה למחלתי, אף זה דבר של שטות הוא, כי במקום שיש סכנת נפשות, חייב אדם לעשות כל מה שבידו כדי להציל את חייו, ואפילו אין תקווה רבה לדבר. הנמשל: כן הדבר עם אותם בני אדם שהזכרנו, אילו יודעים היו מה אנושה מחלתם ודאי שלא היו שמים לבם כלל למה שעושים אחרים, אלא היו מזעיקים מיד אותו רופא מומחה, היו מקבלים אותה תרופה בדוקה ששמה תשובה, והיו מעלים ארוכה למחלתם בלי להיגרר אחרי אותם חולים מסוכנים שאינם מרגישים ואינם שמים על לב. ועכשיו בואו והגיעו בעצמכם, שאם בחולי הגוף שאינו אלא דבר שבארעי עושה אדם נכון כל מה שבידו כדי להציל את עצמו, אפילו אינו בטוח שיש ממש ברפואה זו, בעניינים שבנפש שהוא דבר הקיים בזה ובבא, על אחת כמה וכמה שחייב אדם לעשות הכל כדי להינצל מהבלי החטא, בלי לשים לב כלל למה שעושים אחרים.

יש בני אדם שלאמתו של דבר לא נתרסקו עדיין הרבה מדרך התורה, עמוק בלבם עדיין מהבהב הזיק היהודי וכשהם לעצמם אפשר שהיו נוהגים מנהג של יהודים כשרים, אלא מה הם רואים מעשיהם של אחרים מופקרים ופורקי עול ומתאוים לעשות כמוהם וכל הם שוקעים לגמרי בתהום החטא. משל למה הדבר דומה לעיירה שפרצה בה לא עלינו מגיפה, וכמעט כל יושבי העיירה חלו באותה מחלה אנושה, וכל רופאי העיירה לא ידעו לה כל תרופה. אחד מתושבי העיירה שנפל אף הוא למשכב באותה מחלה אנושה, שמע כי באחת העיירות הסמוכות יש רופא גדול ומפורסם שהוא מומחה במיוחד לאותה מחלה, וכבר ריפא ממנה אלפי אנשים והציל ממש את חייהם. שלח החולה לקרוא לאחד מידידיו הטובים ואמר לו, מבקש אני ממך: סע מהר לאותה עיירה והבא הנה את הרופא ההוא בכל מחיר, כי אין אני רוצה למות. אמר לו ידו מה לך כי תיחפו יותר מכל שאר יושבי העיירה, וכי אתה בלבד חלית במחלה זו, הרי כמעט כל התושבים חלו במחלה, מדוע לא תחכה עד אשר תבוא בדברים עם חולים אחרים, וביחד תזמינו אותו רופא שיבוא לכאן כדי שירפא את כולכם, מלבד זאת מניין אתה בטוח כי אמנם ידע הרופא ההוא להעלות ארוכה למחלה אנושה זו? ואם כן כלום כדאי לך הדבר? נתבעם החולה כעס גדול וגער בידידו

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

מראשית כל פרי האדמה גם בראשית ברא אלוקים וכו' בשביל ישראל שנקראו ראשית, גם וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה ויפח אפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה ואז מתעורר החלק אלוקי דיש באדם מישראל כדרך אומרים מאן דנפח מתוכו נפח דזהו תכלית הבריאה וזוכה שיתגלה החלק אלו מההסתר שנסתתר ע"י החטאים אל גלוי (וכן הובא דברי רבינו בספה"ק "תפארת שמואל").

ההתקרבות לכהן

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם וגו' (כ"ו, ג') ומפרשי ז"ל אשר יהיה בימים ההם, אין לך אלא כהן שבימיך כמו שהוא. פתח אומר בקדושתו, דאם היה מכיר את הכהן מנעוריו "כמו שהוא" דהוא שווה לו במצבו הרוחני ועכשיו כאשר בא עם הביכורים לאותו כהן שנתחנך בעבודה לאחר פטירת אביו הכהן הגדול, ראה שהוא מקרוב להשי"ת יותר ממנו, וזהו ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלוקיך, שמשתומם על המראה מה זאת שמפליא לעשות שמקורב יותר ממנו, אין זאת מין בחינת שנה ולא מבחי' נפש אלא מן בחי' עולם היינו דהמקום גורם, וזהו שאמר "כי באתי אל הארץ וגו'" דהארץ הוא הגורם, ומתוך כך היה המביא את הביכורים נכנס מאוד בליבו על שהיה רואה כמה המקום גורם התקרבותו של הכהן, והכהן כאשר בטל ומבוטל שאני תמיד נמצא במקום הזה, וזהו "וענית ואמרת לפני ה'א וגו'" (כ"ו, ה') ומפרשי לישון הרמת קול שניהם ירימו קולותיהם באוי ואבוי בהתמרמרות גדולה, הכהן והמביא וזהו "ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח ה' אלוקיך", שגם הכהן יכול ג"כ עכשיו לומר להמביא ה' אלוקיך כמו שאמר המביא להכהן.

'הגדתי היום' פי' מה שאני מגיד היום, "לה' אלוקיך", זה בעצמו כח הקב"ה

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלוקיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו. הכתוב מגיד שכ"ב יהיה מושפע ע"י מצוות ביכורים במטרה להכיר כח הקב"ה שיכיר בההגדה עצמה הוא מכח הקב"ה, וזה הפי' "הגדתי היום" כלומר מה שאני מגיד היום, "לה' אלוקיך", זה בעצמו כח הקב"ה. ולזה קורים מצוות ביכורים קודם ר"ה שתפילתנו אי"ה בר"ה יהיה בכח הקב"ה, וזה הרמז הגדתי היום דאיתא בזוה"ק (ח"ב מ"ד) וכן הובא ב"ישמח ישראל" (ר"ה אות ב') ויהי היום דא ר"ה. היינו ואני עובד בר"ה בכל של הקב"ה. וזה ג"כ ענין מצוות ביכורים כמ"ש החינוך (ד"א) לזכור ולידע כי הכל הוא מהשי"ת, ע"כ נצטוונו להביא למשרתי ביתו ראשית פרי המתבשל באילנותינו, וכתב עוד שם דע"י מצוות ביכורים נדע מאתו יתברך גייע כל הברכות, היינו דע"י שידועים שהכל מאתו ית"ש נתבטל כח הסט"א וזוכים לכל הברכות והישועות. וזהו ענין אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול, דאם האדם מייחס כל עצמותו אליו ית"ש, בבחינת אני לדודי, אז ודודי לי, נתבטל כח הסט"א והשטן לא יוכל להשטין והקב"ה עושה עמו כל הטובות.

ע"י מצוות הביכורים זוכה לתשובה

ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נותן לך ושמת בטנא. הובא דברי רבינו הזקן צוקללה"ה זי"ע (הובא בישמח ישראל אות ע') דע"י מצוות הביכורים זוכה לתשובה, לפי דמתאחד המצווה ולקחת

ווארט

הצדיק מעלה כל התפילות

ובאת אל הכהן אשר יהי' בימים ההם כו' וענית ואמרת. הג"ל להבין מהו אשר יהי' בימים ההם ורשי"י ז"ל פי' אין לך אלא כהן שבימיך. אין לו שחר. אמנם הנה צריך להבין בענין קריאת פרשת בכורים בבהמ"ק אשר איש הישראלי הביא שנים ושלושה גרגרים בראש הטנא ועליהם יזכה לדבר דברים הרבים האלה לפני השי" ב"ה. אך הנה נודע כי הצדיק יש לו בכחו להעלות כל הדבורים והתפלות לפני השי" ב"ה ועל ידי זהו יהיו כולם פורחת לעילא. וזהו

שצותה התורה לבא לפני הכהן היינו הצדיק הדור אשר יהי' בימים ההם ולקח הכהן הטנא מידך רמז טנ"א הוא מבואר בספרים. (ר"ת "טעמים נקודות אותיות) והניחו לפני מזבח ד' אלקיך שיקריב כל תורתך ותפלותיך לפני הש"י ב"ה. וענית ואמרת. פי' אע"פ שהי' לך עתים שהיית בבחי' הקטנות שאינך יכול ללמוד ולהתפלל כראוי. וזהו וענית שהיית בחי' עני ושפל. ואמרת. אתה תעשה את שלך תלמוד ותתפלל לפני ד'. וזה הרמז במצות בכורים אע"פ שלא הביא כי אם איזה שבילים או מעט מהפירות שנים או שלשם לפני ד' ולא עלו לגבוה בכ"ז ובאת אל הכהן שהוא הצדיק הדור והוא יעלה הכל לפני הש"י ב"ה.

(תפארת שלמה, בפרשתו. וכבר נדפס בחלק ראשון בדה"מ ע"ב בשבת שובה ד"ה והיה כי תבוא)

הנהגות הצדיק בענוה ובהתפארות

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלוקיך וגו' ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח ה' אלוקיך (כ"ו, ג-ד). לכאורה קשה מאי זאת כשבא אל הכהן אומר בלשון לה' אלוקיך ולא אמר לה' אלקיך, וכן גבי כהן כתיב ג"כ "והניחו לפני מזבח ה' אלוקיך" ולא אמר אלקיך. וי"ל דרמזה התורה שכל אחד צריך להבטל בצדיק הדור, שצריך לדעת מה שזכה לעשות למצוות ומעש"ט הכל הוא ע"י עבודת הצדיק. וכן הצדיק צריך ג"כ לידע שכל גדולתו הוא בשביל ישראל, כמאז"ל (ברכות ל"ב) ע"פ לך רד. וז"ש "ובאמת אל הכהן", היינו אל הצדיק "ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלוקיך", מה שזכיתי להבאת ביכורים הוא בזכותך שמיחד הקב"ה שמו עליך ונקרא אלוקיך. "ולקח הכהן וגו' והניחו לפני מזבח ה' אלוקיך" היינו הצדיק צריך להחזיר זאת שידע שכל מה שזכה למדרגות בעבודת הש"י הוא בשביל ישראל בזכותם וקדושתם, ולקח הכהן זאת מה שאמרת לו שהכל הוא בזכות הצדיק והניחו לפני מזבח ה' אלוקיך" שיניח זאת לפני מזבח ה' אלוקיך, שידע בעצמו שהוא זכה להתעלות במעלה רמה בזכותך שמיחד הקב"ה שמו עליך.

(דברי יחזקאל)

מרגניתא דיצחק

פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"נ הרה"ח ר' יצחק

בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל

נלב"ע ו' סיון תשע"ד

"וענית ואמרת לפני ה' א-להיך" לפני שאדם בא לדבר ולהתפלל לפני ה' יתברך, קודם כל עליו להכניע את עצמו ולהתבונן במיעוט ערכו ושפלותו. וזהו שאמר בפסוק "וענית" היינו שתכניע את עצמך (מלשון "לענות מפני") תחילה, לפני "ואמרת לפני ה'". (תפארת שלמה)

"וירעו אותנו המצרים". לכאורה היה צריך לומר "וירעו לנו" ? אלא, שפשוטם של הדברים הוא, שהמצרים במעשיהם הרעים כל כך השפיעו עלינו, עד שאנחנו עצמנו הפכנו להיות רעים...

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה'". אדם שמקבל מתנה מאת המלך, איננו שמח כל כך על עצם ערכו של החפץ, כפי שהוא שמח על העובדה שהמלך נתן לו מתנה. חשיבותו של הנותן היא עיקר השמחה. לפיכך אמר הכתוב "ושמחת בכל הטוב" לא רק משום שהוא טוב, אלא בעיקר "אשר נתן לך ה' אלקיך" משום שה' יתברך הוא הנותן..

"לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי". לשם מה כפילות לשון זו? ברם, ייתכן שאדם יקיים מצווה ויסיח דעתו ממנה, כי ישכח את הקב"ה אשר הוא ציווה אותה, ויקיימה מתוך רגילות גרידא "מצוות אנשים מלומדה". לפיכך אמר הכתוב "לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי" בשעה שקיימתי את המצוות לא שכחתי אותך, אשר ציוויתני אותך..

"ושמחת בכל הטוב". אפילו הבכיות לפני רבש"ע צריכות להיות מתוך שמחה ולא מתוך עצבות. ראשי תבות של בכיה: ב'שמך יצילון כל ה'יום.

השקיפה ממעון קדשך (כ"ו, ט"ז) מפרש"י: כל השקיפה שבמקרא לרעה חוץ מזו, שגדול כח מתנות עניים שהופך מדת רוגז לרחמים. "מתנות לעניים" לא נאמר, אלא "מתנות עניים" ורמז להצדיק שרואה את עצמו בבחינת עני ושפל ומשפיע מתנות לישראל, שמהפך השקפה רעה לטובה, רוגז לרחמים.

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. אמר אאמור"ר (בעל "דברי ישראלי") זצוק"ל ש-הוהשיגוך מיותר כי ממילא מוכן אם באו עליו כי השיגוהו? אלא והשיגוך לשון השגה, כי עיקר הברכה שתהיה לו גם השגה מה לעשות עם הברכות, א"כ והשיגוך היא עצמה מן הברכות.

(ישא ברכה - מודו"ץ)

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. כי יש ברכה שאין המתברך יכול לקבל והקב"ה שומר את הברכה. ובוודאי מכל דבר טוב נשאר הברכה, וכשהוא אינו מוכן לזה יתן לו הקב"ה לעת הראוי או לפעמים בעוה"ב כשאינו יכול לקבלו בעוה"ז מול זאת נאמר והשיגוך.

(שפת אמת, ומצויין שם ששמע זאת מהרבי ר' בונים ז"ע)

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. צריך להבין זה, שאין לו ביאור, לכאורה היה ראוי לומר להיפך, שהוא ישיג את הברכות, ולא שהברכות ישיגו אותו. אך דהענין הוא, כמו שהתפלל דוד המלך ע"ה (תהילים כ"ג ו') אך טוב וחסד ירדפוני וגו', והיינו, כי לפעמים אדם בורח מן הטוב מחמת קוצר דעתו, שאינו יודע אם הוא טוב, ולכך התפלל דוד המלך ע"ה אך טוב וחסד ירדפוני, שהם ירדפו אחרי וישיגו אותו, אף שאינו יודע לרדוף אחריהם, והוא שמרמז ובואו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. (הגל מחנה אפרים)

וישמע ה' את קולינו. וישמע ה' את תפילתנו לא נאמר, וישמע ה' את קולינו, ללמדנו בא, שצריכים לצעוק בקול בעת צרה, ועי"ז עונה ה' תיבה, ואף כי לפעמים ענה ה' במשך איזה ימים, ואפילו לכמה שנים, כדאייתא במדרש, יש תפילה לכמה שנים, אבל הצעקה בקול מועלת. והעיקר לבקש על הכלל כולו, ולבקש אחרי קיום המצוה, כמו שא"א תפילות הרחמן אחרי שקיימנו מצוות ברהמ"ז.

ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך. מפרש"י שתהא יציאתך כביאתך בלא חטא. עיין מה שדקדק "פנים יפות" וי"ל כי באמת נמנו וגמרנו שנה לו לאדם שלא נברא ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו, כי אדם עלול לחטוא וטוב שלא נברא ולא יחטא וכי כן מי שנברא אינו ברוך כי טוב היה שלא נברא, אבל כאשר יצא מהעולם והוא ברוך שלא חטא, ותיקון הכל, אז למפרע ברוך יום שנברא בו, וזה פירוש מאמר הכתוב ברוך אתה בבוואך לעולם וברוך אתה בצאתך, אם יציאתך כביאתך בלא חטא אז ברוך אתה בבוואך ג"כ וק"ל.

"והיה כי תבוא אל הארץ" עשה מצוה זו שבשכרה תכנס לארץ (ספרי). באמת לא נתייבו ישראל להביא בכורים אלא לאחר שכבר נתיישבו בארץ ישראל "לאחר ירושה וישיבה". ברם, עצם הדבר שקבלו עליהם כבר עתה לקיים את המצוה הזאת לכשיכנסו לארץ ישראל, שימש זכות בידם לסייע אותם כי יוכלו להכנס לארץ ישראל.

(מלבי"ם)

מעשי צדיקים

המלך בשדה

אמרו (אבות ד', י"ד) "הוי גולה למקום תורה", מאידך האב משיב לעומתו, הלוא כתיב: "שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אבך".

משלא הגיעו לעמק השווה, עשו כדת של תורה, והחליטו לגשת לדין תורה. ואכן ביום בחר של מי הסליחות, נראו האב והבן בבית דינו של מרן אב"ד גאלאנטע, הגה"ק רבי יהושע בוקסבוים הי"ד, מגדולי מאורי התורה בימים ההם לדין תורה מאין כמותו, דיון שכולו קדושת השם וקדושת התורה. האב והבן הרצו את טענותיהם, שהפליאו במאוד את הדיינים והשומעים, זה טוען צפשי חשקה בתורה זה טוען לא כך דרכה של תורה ומי כעמך ישראל. משסיימו להרצות את דבריהם, הושלך הם בדיכל, עת כל המשתתפים מצפים ל"פסק הדין" שגופי דרכי התורה תלויין בה. בדמע מרוגש, הוציא

אלול שנת תרצ"ז. בביתו של החסיד ר' שלמה וייס ז"ל בעיירת "פעזינג" הסמוכה לפרשבורג, והנה קול נער בוכה היה זה בכיו הטוהר של הילד יצחק טוביה זצוק"ל, שעתידי להאיר ברבות השנים לתפארת ישראל כגאב"ד עיה"ק ירושלים. מתחנן הוא לאביו בדמעות שליש: "טאטניו, אב הרחמן, רחמנו כרחם אב על בנים, רצוני לגלות ללמוד תורה בעיר הסמוכה, ולא כאן בעירנו אצל גויי הארץ!" [חוק המקום התייר להם ללמוד תורה רק בתום יום הלימודים בביה"ס העירוני], על זה כבה, את זה ביקש, ללמוד במקום שליבו חפץ.

האב, ר' שלמה, שמח על בקשתו זו כמוצא שלל רב. אך מאידך, רצה לחנך בעצמו בעניא פקיא את בנו, לקיים את ה'ושנתם לבניך' כפשוטו. אך הנער בעמדתו: הלא

סוסים רצים, הוא זו הצידה לתת לעגלה לעבור, ואז הוא רואה את הרבי מווארק
בכבודו ובעצמו, הוא מסמן ליהודי לבוא ולהיכנס אל מעמקי היער, תוך שהוא מסביר
לו שנכון ושערי שמים נעולים, ונגזרה הגזירה לדאבונינו הרבים, אני לא יתן לך ללכת
ככה בחזרה אל ביתך, ובכך כאב את כאבו, תוך שהם יחד מתפללים ומתחננים לקל
מלך רופא נאמן, ומורידים דמעות כמים לדפואה השלימה והמהירה של הילד. לאחר
כמה שעות, אמר הרבי מווארק, הנה נפתח כעת השער, בכך שכאבתי את הצער
עמך, והרגשתי את הצער בעצמי, וראו בשמים את האהבת ישראל, ובכך פעלנו את
מידת הרחמים לפעול עבורך ישועה, סע לדרך לחיים ולשלום, והכל יבוא על מקומו
בשלום.

ובכך רואים הלכה למעשה שהיה נהוג לא רק בחסידי ווארק, אלא גם ברבים ומאורם
שלקח על עצמו לכאוב את כאבו של השני, ושראו זאת בשמים, התגלה מידת
הרחמים, לגזור גזירות טובות, ולהוריק רפואות וישועות. ודבר בעיתו מה טוב, ימי
הרחמים והסליחות שחופץ מעצם עבודת התשובה והחשבון הנפש, עלינו לדאוג גם
למליצי יושר ועורכי דין טובים שיסגרו עלינו לזכות לשנה טובה ומתוקה. ואין לך
סניגור כמו המידה של "אהבת ישראל" ולדון כל אחד לכף זכות, שידוע לכל כמה
היא באמת מעבודות קשות שבמקדש. ושנעבוד על עצמינו לאהוב כל יהודי בלבנו
ממש! זה בודאי יהיה ההכנה הראויה שלנו ליום הדין. ופעם הכריז לפני תקיעת שופר
הרה"ק מקאלשיץ "מ'זאל אויף זיך נעמען אהבת ישראל" [צריכים אתם לקבל על
עצמכם אהבת ישראל].

וכבר הזכרנו מעל גבי גיליון זה את דבריו הק' של סניגורו של ישראל בעל ה"קדושת
לו" ז"ע (פ' שופטים) אשר הוא נותן לנו את העצה המובהרת היאך לצאת כאור
משפטנו לחסד ולרחמים, וכך כותב באותיות של אש: "דהנה הקב"ה שופט את כנסת
ישראל בבוא יום המשפט בגודל רחמי וחסדיו, אך צריכין אתערותא דלתתא לעורר
את המידה של רחמנות למעלה. וע"י מה נתעורר אותו המדה של חסד?" וע"כ הינו
משיב "כשאנו למטה מתנהגים בחסד ומלמדים זכות על כל איש מישראל, לדנו לכף
זכות, ועו עי"ז גם מלמעלה נתעורר אותו המידה, ומלמדין גם עליו ועל כל זרע
ישראל חסדים. וא"כ האדם מעורר בעובדא שלמטה השער העליון לפתוח שערי חסד
להריק ברכה על כל זרע ישראל." ע"כ לשון קדשו.

והסבר לכוח העצום של אהבת ישראל, ניתן ללמוד מתוך דברי אור שבעת הימים
הבעל שם טוב הק', וזה לשון קדשו: "הנינו מעיד עלי שמים וארץ, אשר במשפט
הקשה שהיה על איש אחד בבית דין של מעלה, איש פשוט שלא ידע רק להתפלל
ולומר תהילים, והיה מופלא באהבת ישראל בכל כוחות נפשו. במחשבה - שחשב
תמיד באהבת ישראל, בדיבור - שהיה מדבר באהבת ישראל, ובמעשה - שהיה מהנה
לכל אחד מישראל כפי כוחו, הצטער בצערו של כל אחד מישראל בין איש ובין אשה
ושמח בשמחתו, ופסקו בבית דין של מעלה חלקו בגן עדן בין הצדיקים הגאונים
שאמרו רז"ל שהם אהובי ישראל".

ומביא את גודל הצער שיש לו בשעה שיש צער לחבריו שגדול כקודש הקודשים,
וכלשון קדשו "אנחנו של יהודי על צערו של הזולת - משברת מחיצת הביזל של
המקטרגים, שמחתו וברכתו של יהודי השמח בשמחתו של הזולת ומברך אותו,
מקובלת לפני הקב"ה כתפילתו של רבי ישמעאל כהן גדול בקודש הקודשים" (את
דבריו קדשו של הבעש"ט מצטט הרה"ק הרי"ץ מליבאוויטש ז"ע בא' מכתבי
קדשו). ורואים מפה את הכוח העצום שיש לכל אחד מאתנו, כאשר משקיעים כוחות
באהבת ישראל, והיה מופלא באהבת ישראל בכל כוחות נפשו. ובכך מתברר יפה דברות קדשו של
הרבי מווארק ביסוד הדרך של כל ווארק חסיד "ולא ששת' אפילו בשמחה שלי
בשעה שחבריי נכשלו. שבשבעה שחבריי נמצאים בצער, אני שותף להם בכל
הדרכים, ואינו מסוגל באותה שעה לשמוח על דבר שבעולם..."

וידוע המעשה על הרה"ח רבי אברהם מאיר מווארשא ז"ל שהיה בעל תוקע אצל
רביה"ק בעל ה"שמח ישראל" ז"ע, ובכל שנה ביקש מהרבי שיאמר לו את סוד
התקיעות, ולא אמר. בשנתו האחרונה של הרה"ח אברהם מאיר אמר לו הרבי "תמיד
אתה רוצה לדעת את סוד התקיעות, עכשיו אומר לך - הסוד הוא לאהוב כל יהודי
ויהודי, יהיה מה שיהיה. כלום סבור אתה שכונתי ליהודי המתפלל בכל יום, ושמא
אף לזה המתפלל רק בשבתות, ואולי תחשוב שכונתי לאהוב גם את היהודי שמגיע
לבית הכנסת רק ליום כיפור? ובכך כל זה פשיטא, על זה איני צריך את הסכמתך!".
והמשיך להסביר לו את כוונת קדשו "אך כוונתי היא ליהודי פשוט ובער, ההולך ביום
הכיפורים ורואה לתמהונו כי הנהניו סגורות ושואל מה זה, ואומרים לו היום הוא

יום משפט, וכששומע זאת מתעוררת בקרבו הנקודה היהודית ורץ לביתו, ואומר
לזוגתו: את יודעת, היום יום משפט ואנחנו צריכים ללכת לבית הכנסת, כי אני זוכר
שסבי היה הולך להתפלל ביום הזה, והיא אומרת לו עוד לא בישלתי סעודת צהריים
כי הנהניו סגורות. ובשומעו כך, מיד הוא לובש כלי קרב ורובע על סוסו היערה וצד
ארבנת ומביא לב"ב לבשל צהריים, והולך ולוקח את הסכין ומגלה עצמו לכבוד היום,
ואוכל צהריים, ולוקח את זוגתו ורובע אל פתח בית הכנסת, וכשבא לפני שער
ביהכ"נ אומר: "רבש"ע אתה יודע שאני נבער וריק, איני יודע לקרוא ולהתפלל כי
לא למדו אותי, ולמה אכנס לביהכ"נ. על כן רבש"ע אני מודה לך על העבר ומבקש
ממך על העתיד", ורובע חזרה הביתה... ליהודי כזה התכוונתי, כזה יהודי ג"כ צריך
לאהוב!

והשיב הרה"ח אברהם מאיר: יהודי כזה יכול הרבי לאהוב... אמר לו הרבי: "הרי רצית
לדעת את סוד התקיעות, כלום חושב אתה שהם דברים הנקנים באמירה, צריך לעבוד
ולעמול הרבה כדי להגיע למדרגה זו של אהבת ישראל! ואילו זה שרוצה רק לדעת,
לא יועיל כלום בכונותיו..." (עפ"י "אורות רבותינו מאלכסנדר" עמ' ה').

גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב, שאור שבעיפה. וזה העבודה
המוטלת עלינו בחודש אלול, להסיר מעלינו את השאור שבעיפה שמעכב מאתנו
לעבוד את הבורא ית"ש בשלימות וזכרון, ואחד מהדברים שמעכבים אדם, זה
המדרגה של אהבת ישראל, ושל 'לדון את האדם לכף זכות', שבוודאי אם נעבוד על
עצמינו יותר ויותר לראות את הנקודה הטובה אצל כל יהודי ויהודי, נוכל להגיע
למדרגה הגדולה של אהבת ישראל, שהיא המדרגה שמתקבלת לפני הקב"ה יותר
מתפילת רבי ישמעאל כהן גדול בקודש הקודשים.

וכבר אמרו חז"ל (כתובות ק"א): "אמר רבי יוחנן: טוב המלבין שיניים לחברו יותר
ממשקהו חלב, שנאמר: 'ולכן שנים מחלב' - אל תקרי ולכן שנים אלא וליבון שיניים".
הלכנת שיניים לחברו, אומרים הראשונים, היא גם כאשר בלבך אינך מחבב את פלוני;
מעשיו אינם רצויים לך; השקפתו זרה בעיניך - גם אז עליך להסביר לו פנים. באבות
דרבי נתן (פרק יג, ד) מובא: "הוה מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות. כיצד? מלמד
שאם נתן אדם לחברו כל מתנות טובות שבעולם ופניו כבזים בארץ - מעלה עליו
הכתוב כאילו לא נתן לו כלום. אבל המקבל את חברו בסבר פנים יפות, אפילו לא נתן
לו כלום - מעלה עליו הכתוב כאילו נתן לו כל מתנות שבעולם". ופה מקבל דברי
הרבי בעל ה"שמח ישראל" משמעות מיוחדת בדבריו אל הבעל תוקע הרה"ח אברהם
מאיר הרבי: "הרי רצית לדעת את סוד התקיעות, כלום חושב אתה שהם דברים
הנקנים באמירה, צריך לעבוד ולעמול הרבה כדי להגיע למדרגה זו של אהבת
ישראל! ואילו זה שרוצה רק לדעת, לא יועיל כלום בכונותיו..."

ושבת זו שהיא כשתי שבועות קודם יום הדין, ובמוצאי ש"ק כבר נאמר סליחות,
ואמרו חז"ל (שבת ק"ח): "אילו משמרין ישראל שני שבתות מיד היו נאליין, שבת
נוטריקון ש'בת ב'ז ת'תאחד, ושבת יש בכוחה להשפיע לא רק לששת ימי המעשה
שלאחריו, אלא גם לשבת שלאחרי זה, ויוצא מכך שהשבת השנייה כבר תלויה בשבת
זו, ובכוחה של השבת לאחד ולאגד את כולם כאחד יחד, וכלשון הוזה"ק (בתפילת
כגונא) "רוא דשבת איהי שבת, דתאחדת ברוז דאחד" והסברנו כבר בגליונות
הקודמים כאן במאמר (פ' מטות תשפ"ב) שכמו שהמדות העליונות מתאחדות
למעלה ב"אחד", כך גם היא מתאחדת למטה בסוד ה"אחד", להיות עמך למעלה
אחד כנגד אחד. הקב"ה הוא אחד. למעלה אין הוא יושב על כיסא כבודו, עד
שנעשית בסוד ה"אחד", להיות אחד באחד. וזה עניין "ה' אחד ושמו אחד".
ומתאחדת ברוז דאחד בשעת קבלת שבת, שכל הדינין בורחים ומסתלקים ואז זוכה
הקב"ה לשבת על כסא קדשו. כך או כך שהסוד של השבת זה ה'תאחדת ברוז
דאחד' שכולם מתאחדים כאיש אחד בלב אחד לשעות רצונן יתברך ויתעלה. "ייעשו
כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם" כדי לעשות רצונן ית' צריך שכולם
יעשו אגודה אחת, ואז יעשו רצונן בלבב שלם.

שנזכה תמיד להיות מהנוגנים אהבה איש לרעהו, ולדון את כל האדם לכף זכות,
ולהגיע למדרגה הנכונה והישרה של אהבת ישראל בלבנו ממש, ולזכות תמיד
לראות את הנקודה הטובה שבכל יהודי ויהודי, ולצלל את השני שבתות הללו לתורה
ולעבודה, ונזכה בזכות זה לסליחה ולכפרה על כל עוונותינו, ולשנה הבאה עלינו
לברכה

כתובת מייל של מערכת הגליון
a13215113@gmail.com

עלון זה נתרם

לע"נ

מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב
הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ה
ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר'
יוחנן דב הלוי ע"ה
נלב"ע ז' אדר תשע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

"יפוצו מעיינותיך חוצה"
קח לך זכות וחלק
בהוצאות הגליון
השוטפות מדי שבת
בשבתו

נודב לע"נ
הרב מרדכי מנחם מנדל
בן הרב אהרן אריה ז"ל
נלב"ע ה' תמוז תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות
"קהילות" וב"נדרים פלוס" הפרוסות
בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש
"עלון אשרי האישי"
או במספר טלפון ("קהילות"):
073-275-7000, ולהקיש קוד 8915
אין ניתן אכלאס פאליגא, אטאס אס פינכס רח"מ, אגראם אפנ"ח
סג"ל א"ל

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פינגבוים הי"ו,
או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן - 540321 ע"ש ישראל בנימין פינגבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.